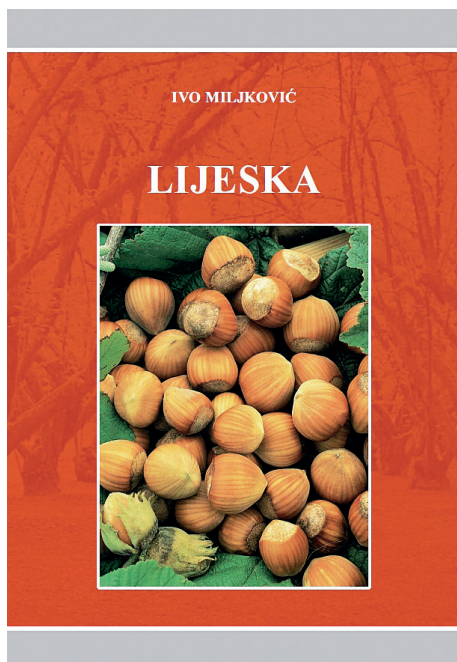

NOVA KNJIGA „LIJESKA“, PROF. DR. SC. IVE MILJKOVIĆA

Prva cjelovitija monografija o lijeski dolazi nam iz pera našeg istaknutog znanstvenika, stručnjaka i sveučilišnog profesora dr. sc. Ive Miljkovića, vrlo uvaženog doma i izvan Hrvatske. Autor je dobitnik brojnih priznanja od kojih spominjemo: Državnu nagradu za životno djelo u znanosti, Nagradu za životno djelo za razvoj voćarske znanosti, nastave i struke, koju su mu dodijelili hrvatski voćari na savjetovanju Hrvatske voćarske zajednice i Nagradu za životno djelo za razvoj maslinarske znanosti, nastave i struke, koju su mu dodijelili hrvatski maslinari. Tu su i brojna druga priznanja, nagrade i zahvalnice, koje su mu dodijeljene doma i u inozemstvu. Prof. Miljković bio je imenovan od Međunarodnog

znanstvenog hortikulturnog društva među 5 vodećih znanstvenika u znanstveni komitet za tri međunarodna kongresa o lijeski (Avellino, Alba i Ordu). Osim toga imenovan je u užu skupinu specijalista za lupinasto voće "Nut Production Working group" FAO u Rimu. Prof. Miljković je autor više knjiga, velikog broja znanstvenih i stručnih radova, studija i projekata. Prije 40. godina na osnivačkoj skupštini hrvatskih voćara izabran je za prvog predsjednika Hrvatskog voćarskog društva, koje danas djeluje pod nazivom Hrvatska voćarska zajednica. Vjerujem da gotovo svi voćari znaju za zasluge prof. Miljkovića za razvoj hrvatske voćarske znanosti, nastave i struke. Monografija lijeska vrijedan je prilog hrvatskoj voćarskoj literaturi. Knjiga sadrži 350 stranica. Opsežnu i složenu građu autor je sustavno pregledno izložio na vrlo pristupačan način. Knjiga je pisana na izvorima domaće i strane znanstvene i stručne literature. U knjigu je autor unio velik broj rezultata vlastitih znanstvenih istraživanja, od kojih je mnoge predstavio na Međunarodnim znanstvenim kongresima o lijeski. Da bi građa bila što pristupačnija čitatelju u

knjigu je autor unio namjenski odabranih 69 slika u boji, 59 crteža i 67 tablica. Knjiga je podijeljena u poglavlja: Kemijski sastav i hraniva vrijednost lješnjaka, Proizvodnja lješnjaka u svijetu, Podrijetlo i povijest kulture, Taksonomija roda *Corylus*, Ustroj lijeske, odnosno građu i funkcije pojedinih organa, Razmnožavanje, Ekološki uvjeti za uzgoj lijeske, Priprema tla za sadnju, Sadnja, Hranidba i gnojenje lijeske, Uzdržavanje plodnosti tla u voćnjaku, Natapanje, Rezidba, Uzgojni oblici, Podloge, Sorte lijeske, Oplemenjivanje lijeske, Zaštita lijeske od mraza, Zaštita lijeske od tuče, Zaštita lijeske od štetnog djelovanja vjetra, Bolesti i štetnici lijeske, Berba i čuvanje lješnjaka. Na kraju je autor iznio glosarij, odnosno tumačenje znanstvenih i stručnih pojmova. U svakom su poglavlju vrlo obuhvatno iznesene aktualne informacije važne za uvođenje novih tehnologija u proizvodnji lješnjaka. Kratko ću se osvrnuti samo na neke podatke, koji su mi posebno pali u oči. U poglavlju Ustroj lijeske autor je detaljnije obradio korijenov sustav od njegove strukture, anatomske građe, apsorpcije i transporta vode i hraniva i metabolijsku aktivnosti korijena. Posebnu pažnju autor je obratio pitanju diferencijacije i građe muških i ženskih inflorescenci, fenologiji cvatnje, oprašivanja i izboru oprašivača u odnosu na interfertilne i intersterilne kombinacije s pregledom SS alela inkompatibiliteta polena. U poglavlju Ekološki uvjeti za uzgoj lijeske dana je proširena ocjena odnosa lijeske prema niskim temperaturama u pojedinim fenofazama vegetativnih i generativnih organa i potrebne sume inaktivnih temperatura posebno za: muške inflorescence, ženske inflorescence i vegetativne pupove. Zatim je dobro obrađen odnos lijeske prema solarnoj i terestičkoj radijaciji, odnosno o korištenju direktne i difuzne svjetlosti u odnosu na LAI indeks (indeks lisne površine) što nalazi izravnu primjenu pri izboru uzgojnog oblika i gustoće sklopa. Veliku pažnju autor je obratio pitanju hranidbe i gnojidbe lijeske, sustavu uzdržavanja plodnosti tla, natapanju itd. Iznesene su najvažnije značajke za 50 sorti lijeske. Knjiga će dobro poslužiti uzgajateljima lijeske i onima koji se namjeravaju baviti uzgojem lijeske. Osim toga ona može dobro poslužiti našim stručnjacima, koji rade u Poljoprivrednoj savjetodavnoj službi. Knjiga će kao udžbenička građa, dobro doći studentima poljoprivrednih fakulteta, veleučilišta i poljoprivrednih škola da prošire svoje znanje. Na kraju mogu reći da je u ovu knjigu profesor Miljković pretočio svoje bogato znanje i iskustvo o lijeski i modernoj tehnologiji proizvodnje lješnjaka. Ugodna mi je dužnost da ovo vrijedno djelo preporučim širem krugu čitalaca. Knjiga se može nabaviti kod izdavača Hrvatska voćarska zajednica, Savska cesta 183, Zagreb.

Doc. dr. sc. Krunoslav Dugalić